



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor  
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum  
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,  
Coordinatus, Seu Omnes ...**

**Diana, Antonino**

**Lugduni, M. DC. LXXX.**

16. An perpetuò amentes sint confirmandi? Et infertur licitum esse confirmare amentem, qui aliquando usum rationis habuerit, si alioquin non constet incidisse in amentiam in statu peccati mortalis. ...

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)



firmationem ministrare ejusmodi infantibus, si commodè fieri possit, quia quamvis non sint professuri fidem coram Tyranno, recipient gratiam sanctificantem, cui major gloria respondebit, & non est cur tanto beneficio priventur. Ita ille, & ante omnes Magister omnium, D. Thom. in 2. 2. q. 72. art. 8. ad 4. quem citat, & sequitur Layman lib. 9. tract. 3. cap. 5. num. 3. cum Sancto in select. disp. 40.

3. Non desinam tamen hic obiter adnotare, quòd confirmare infantes non est prohibitum, etiam sine causa. Ita Hurtadus de sacram. confirm. difficult. 10. & Granadus ubi supra.

## RESOL. XIV.

Utrum pueri ante septennium possint aliquando Sacramentum Confirmationis accipere?  
Et an sit peccatum mortale confirmare infantem ante septennium sine aliqua justa causa? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 19.

Sup. aliquibus causis huius §. 1. in Ref. seq. & in tom. 3. tr. 1. ex Ref. 10. §. Non desinam. & vide etiam §. Sed rem. Sup. hoc tertio in Refol. præterita, & in aliis ejus primæ not.

§. 1. Possè interdum ante dictam ætatem Sacramentum hoc licitè suscipi, docet Paulus Layman in Theol. mor. lib. 5. tractat. 3. cap. 5. n. 2. Primò, si manifestum sit puerum ante ætatis septennium usum rationis præditum esse. Secundò, si non confirmatus, diu non habiturus sit occasionem Sacramenti accipiendi. Tertio, si puer in periculo mortis existens opportunè istud Sacramentum consequi possit. Quarto, si Diocesis consuetudo vigeat, ut pueri ante dictam ætatem confirmentur. Ita Layman, vide etiam Villalobos in summ. tom. 1. tract. 6. difficult. 6. num. 1. Eillucium tom. 1. tract. 3. cap. 2. num. 36. Sylvium in 3. part. q. 72. art. 8. & alios.

2. Sed quæres, an sit peccatum mortale confirmare infantem ante septennium sine aliqua justa causa ex supradictis? Respondeo negativè cum Didaco Nugno in 3. part. quest. 72. art. 8. concl. 4. ubi sic assent. Non est peccatum mortale confirmare infantes ante usum rationis. Probatur; quia etiam DD. tenentes non esse infantes confirmandos ante septennium, solum dicunt hoc non convenire. Deinde probatur, quia cum dispositio non sit ita necessaria ad hoc Sacramentum, non videtur res gravis, quod conferatur infantibus, quando neque habent dispositionem, neque etiam impedimentum.

## RESOL. XV.

An infantes filij Principum, vel si periculum mortis imminet, vel ob alias honestas causas ante usum rationis possint ab Episcopo confirmari?  
Et an sit peccatum mortale confirmare infantes ante septennium, & usum rationis?  
Et an sit licitum confirmare non solum amentem, qui aliquando usum rationis habuit, si alioquin non constet incidisse in amentiam in statu peccati mortalis, sed etiam perpetuò amentes, atque adeo etiam illos, qui sunt in articulo mortis constituti?  
Et notatur, quod Episcopus non est damnandus de peccato, si hoc facere permittat. Ex part. 3. tr. 6. & Misc. 2. Ref. 93.

§. 1. Affirmativè respondeo cum Tannero tom. 4. disp. 4. quest. 4. dub. 2. n. 37. ubi sic assent. Colligitur ob honestas causas decenter quoque infantes nonnunquam confirmari posse, ut si propter distantiam rariùs in eo loco confirmet Episcopus, si filius Principis sit, si periculum mortis imminet infanti, &c. Ita ille, qui citat Henriquez, & Suarez.

2. Nota tamen hic obiter, ut alibi notavimus, per se loquendo non esse peccatum confirmare infantes ante usum rationis, ut signat D. Thomas in 3. part. q. 77. art. 8. ad 2. & expressius in 4. sent. dist. 7. q. 3. art. 2. quest. 2. Alensis in 4. part. q. 28. membr. 2. & 3. Bonaventura in 4. dist. 7. art. 3. q. 1. Richardus art. 3. quest. 2. Gabriel art. 3. dub. 7. Petrus Sotus lect. 2. de confirmat. & alij. Confluit tamen est, ut infantes non confirmantur ante usum rationis, ut probant communiter DD. & Ecclesia consuetudo, quam tamen sub peccato non obligare existimat Suarez, quem citat, & sequitur Tannerus ubi supra.

3. Nota etiam non solum licitè confirmari amentem, qui aliquando rationis usum habuit, si alioquin non constet incidisse in amentiam in statu peccati mortalis, sed etiam perpetuò amentes, atque adeo etiam illos, qui sunt in articulo mortis constituti, quidquid in contrarium asserat: Emanuel Sà ver. confirmatio, & Valentia q. 2. punct. 2. & alij, & ita docet Henriquez, Suarez cum Tannero loc. cit. n. 39. & ego alibi. Sed quia, ut diximus, nonnulli Theologi oppositum sentiunt, non est Episcopus damnandus de peccato, si hoc facere prætermittat.

## RESOL. XVI.

An perpetuò amentes sint confirmandi?

Et inferitur licitum esse confirmare amentem, qui aliquando usum rationis habuerit, si alioquin non constet incidisse in amentiam in statu peccati mortalis.

Et an, secluso scandalo, & contemptu, non peccet mortaliter, si quis Sacramentum Confirmationis non accipiat, etiam si ad recipiendum illud ad sit notabilis negligentia? Ex p. 3. tract. 4. Ref. 20.

§. 1. Negativè respondent Valentia tom. 4. disp. 5. q. 2. punct. 2. Sà ver. Confirmatio, n. 5. Chamerota de Sacram. tr. 3. c. 6. dub. 3. Sotus in 4. dist. 7. q. unic. art. 8. Ledesma in summ. tom. 1. de Sacram. confirm. c. 7. in fine, & alij; quia hoc Sacramentum datur ad militandum in vita spirituali, sed amentes non sunt capaces talis militiae, Ergo neque Sacramenti.

2. Sed contrariam sententiam omninò sustinendam esse puto cum Zambrano de cas. tempore mortis, cap. 2. dub. 5. n. 3. Nugno in 3. part. q. 72. art. 8. concl. 7. Pitigiano in 4. sent. tom. 1. dist. 7. q. 1. art. 8. Villalobos in summ. tom. 1. tract. 6. difficult. 6. num. 2. Layman in Theol. Mor. lib. 5. tract. 3. cap. 5. num. 3. Fillucio rom. 1. tract. 3. cap. 2. n. 38. Sylvio in 3. p. q. 72. art. 8. Suarez in 3. part. t. 3. disp. 35. sent. 2. Coninch. de Sacram. q. 72. art. 8. n. 83. & alij. Et ratio est, quia non debent privari gratia hujus Sacramenti, & per accidens est nunquam esse spiritualiter pugnaturos. Datur etiam hoc Sacramentum, ut augeatur gratia, cujus effectus amentes sunt capaces, expeditque ut conferatur illis ut habeant majorem gloriam. Ex quibus patet responsio ad argumentum contrariae sententia.



RESOL. XVIII.

An adultis in articulo mortis possit ministrari Sacramentum Confirmationis? Et an sit preceptum, data opportunitate, suscipiendi Confirmationem? Ex part. 5. tr. 3. Ref. 30.

§. 1. Respondeo affirmativè cum Sancio in se- lect. dispur. 40. num. 4. Igitur ægroti in periculo mortis, si antea confirmati non fuerint, optimum esset eos per Episcopum consignari, c. ut Episcopi, de Consecr. dist. 5. Idem docet Hugo S. Vict. 2. de Sacr. p. 7. c. 3. D. Th. hic art. 8. D. Bonaventura, Soto, & alij in 4. dist. 7. favètque ratio: nam etiam si fortè non convalescant, tamen Sacramentum iis prodest simpliciter ad augmentum gratiæ, quæ est per se aliquid præstantissimum, prodest quoque ad pugnam cum carne propria, & cum demone ipso in articulo mortis, imò ad molestias morbi facilius tolerandas; quamvis enim fateamur aliud Sacramentum fuisse institutum contra tentationes mortis, nimirum Extremam-Unionem, sed tamen bonum bono additum efficit aliquid melius, & funiculus duplex fortius adstringit. Adde quòd morbi aliquando sunt valde diuturni, & multorum nunc mensium, nunc annorum. Aliqui citant hic Innocentium I. ep. 1. sed malè, non enim ibi agit de Sacramento Confirmationis, sed Extremæ-Unionis, quod quidem ait Episcopus ægrotis conferre posse, & licet utatur vocabulo Chrismatis, tamen vel accipit Chrisma improprie pro qualibet sacri olei unctione, vel intelligit Episcopos uti posse sacro Chrismate ad Extremam-Unionem, quod non licet Sacerdotibus. Unde ex his Adrianus in 4. de Confirmatione, art. 1. putat obligari sub mortali infirmos sacramentum Confirmationis sumere, ubi esset consuetudo obligatoria, sed Zambranus de Sacram. Confirm. cap. 2. dub. 5. num. 4. credit dictam consuetudinem modò non reperiri alicubi.

2. Sed dices, non solùm ex consuetudine, sed ex præcepto teneri adultos Confirmationem sumere, ut docet Scotus in 4. distinct. 7. quest. 2. D. Bonavent. art. 3. qu. 2. D. Anton. in 3. part. tit. 14. c. 14. VValdenis lib. 2. de Sacram. cap. 111. Sylvelter ver. Confirmatio, num. 3. Hugo de S. Victore lib. 2. de Sacrament. part. 3. cap. 3. & Petrus Sotus lect. 2. de Confirmatione, & probatur ex D. Cypriano ep. 70. ubi ait, necessarium esse, ut baptizati ungantur Chrismate: ista enim necessitas præ se fert aliquod præceptum; eodèmq; modo loquitur D. Melchiodes epist. ad Episcopos Hispania. Etiam si morituris sufficiant regenerationis auxilia, tamen victuris necessaria sunt Confirmationis beneficia: & duo hæc Sacramenta ita juncta sunt, ut ab invicem, nisi morte præveniente, separari nullatenus possint, & unum sine altero ritè perfici nequeat, cap. de his, de consecrat. distinct. 5. Concilium Aurelian. can. 3. baptizatus non censetur Christianus; nisi post Confirmationem Episcopalem, intellige planè ac perfectè Christianus. Huc quoque pertinet cap. omnes fideles de Consecrat. distinct. 5. ex Epistola Urbani. Omnes inquit, fideles post Baptismum debent accipere Spiritum sanctum per impositionem manuum Episcopi, ut plenè Christiani inveniantur. Accedit ratio, etenim vita hæc plena est innumeris tentationibus, & milita est vita hominis super terram: ergo qui potest hoc Sacramentum suscipere, nec ta-

Sup. hoc supra in Ref. 1. 6. §. ult. & in Ref. 17. per totam. & in alijs ejus annot.

ANTON. OPERA TOM. 13 II E III

RESOL. XVII.

An quis peccet mortaliter non suscipiens Sacramentum Confirmationis, dummodo non adsit contemptus?

Et an notabilis negligentia contemptus censeatur, ut si quis data opportunitate suscipiendi illud Sacramentum, qualem postea facile non habiturus sit, illud suscipere intermitat?

Et notatur, quod per accidens, ut ratione scandali, possit omisso hujus Sacramenti esse peccatum mortale. Ex part. 3. tract. 4. Ref. 25.

§. 1. Ego alibi negativam sententiam docui cum multis Doctoribus, quibus nunc addo Valentiam tom. 4. disp. 5. q. 2. punct. 3. Molfesum in summa, tom. 1. tract. 4. cap. 2. n. 21. Fernandez de Heredia in disputationibus mixtis, de confirm. dist. 5. part. 2. dub. 1. num. 6. Etium in 4. sent. dist. 7. §. 18. Zambranus de casibus occurrentibus in art. mortis, cap. 2. dub. 4. num. 1. qui citat Henriquez, Adrianum, Sotum, Ledesnam, Navarum, Rodriguez, Covarruviam, & Suarez, dummodo non adsit contemptus.

2. Sed difficultas est, an notabilis negligentia contemptus censeatur, ut si quis data opportunitate suscipiendi istud Sacramentum, qualem postea non facile habiturus sit, illud suscipere intermitat: Affirmativè respondent Richardus, Bonaventura, Durandus, Marsilius, Paludanus, Major, Sylvelter, Toletus, & alij apud Fernandez in exam. Theol. mor. part. 3. §. 5. n. 1. & Layman in Theol. mor. lib. 1. tract. 3. cap. 5. n. 4.

3. Sed ipsi merito negativam sententiam docent cum Caietano, Soto, Navarro, Victoria, & alijs. Et ratio est, quia ait Layman, multa animæ salubria facere intermitimus, quia cogitamus absolute ad salutem nobis necessaria non esse, quæ tamen non contemnimus; sed hoc accidit in casu nostro; ergo. Notandum est tamen, per accidens, ut ratione scandali, posse amissionem hujus Sacramenti esse peccatum mortale, igitur secluso scandalo, & contemptu illud omittere non erit crimen lethale.